

Bestyrelsesmøde 7. februar 2023. Online

Deltagere: Charlotte Voss (formand), Caspar Christiansen (næstformand), Søren Bitsch Christensen, Peter Damgaard, Tina Knudsen Jensen og Jesper Thomassen (suppleant; den suppleantpost er vakant)

Dagsorden

1. Valg af ordstyrer, referent og godkendelse af dagsorden

- a. *Beslutning/orientering*: Charlotte ordstyrer, Søren referent. Dagsorden godkendt.
- b. *Opfølgning*: Intet.

2. Årsmøde i ODA 2023

- a. *Beslutning/orientering*: Årsmødet er planlagt til Roskilde mandag 27.3. til tirsdag 28.3. 2023. Programmet udsendes snarest.
- b. *Opfølgning*: Til drøftelse på årsmødet: Vi samler tilsynssvar fra Datatilsynet sammen for at sammentrække erfaringer og anbefalinger. Caspar Christiansen og Charlotte Voss samler svarene og finder en metode til at fremlægge disse og evt. pege på fælles mønstre i svarene. Vi skal huske at inddrage kommuner med arkiv på Rigsarkivet.
- c. Vi inviterer SLA's formand, KL og rigsarkivaren.

3. Generalforsamling:

- a. *Beslutning/orientering*: Afholdes den 28.3. 2023 kl. 9.30-10.30, i forbindelse med årsmødet i Roskilde. Indkaldelse til generalforsamling godkendt. Lis Thavlov ønsker ikke genvalg som suppleant. Charlotte Voss stiller op som bestyrelsesmedlem, Jesper Thomsen stiller op som suppleant. Formidlingsnetværket deltager og giver en rapport over sit virke. E-arkivnetværket gør muligvis det samme; ellers tager Charlotte Voss sig af det. Mentornetværket kan også omtales.

- b. *Opfølgning*: Regnskabet er sendt til revisorerne og bliver klar til generalforsamlingen. Charlotte Voss indhenter bidrag fra bestyrelsen til arbejdsplanen.

4. Nyt fra ODA-lovreguleret

- a. *K-udvalget*: Der har ikke været møde siden sidst.
- b. *Datatilsynets vejledning til lokalhistoriske arkiver*: Bilag 2
- c. *ODA's henvendelse til datatilsynet omkring tolkning af GDPR i forhold til Arkivloven*: Der er ikke modtaget svar. Peter Damgaard kontakter tilsynet direkte.
- d. Udkast til henvendelse til Kulturministeriet blev drøftet på grundlag af et udkast fra Charlotte Voss. Bestyrelsen drøftede sin holdning til bevaring af materiale til belysning af "aktuelle samfunds dagsordner" eller i hvert fald samfundsrelevante opgaver med et kortere tidsperspektiv end med traditionel bevaring og de økonomiske konsekvenser heraf på sigt. Bestyrelsens medlemmer tager en ekstra gennemlæsning af brevet. Søren Bitsch sender til Peter Damgaard, hvorefter formanden indsender det.
- e. Bestyrelsen drøftede B&K-bestemmelser om AULA og den måde, de er håndteret på i det aktuelle arbejde i den nedsatte arbejdsgruppe. Der kan nu forventes en reduktion af den bevarede billedmængde.

5. ODA-Kulturarv

- a. VISDA-aftalen: Evaluering af VISDA-aftalen. Peter Damgaard orienterede om, at mødet med KB og SLA er udsat af KB.
- b. *Retrodigitalisering.dk*: Lige nu deltager følgende arkiver: Aarhus Stadsarkiv, NæstvedArkiverne, Faxe Kommunes Arkiver, Hjørring Historiske Arkiv, Skanderborg Historiske Arkiv, Lollands Stadsarkiv, Ballerup Stadsarkiv, Gentofte Lokalarkiv, Gladsaxe Byarkiv, Norddjurs Kommune, Guldborgsund Stadsarkiv, Kolding Stadsarkiv, Vejle Stadsarkiv, Herlev Kommunes Lokalarkiv og Gribskov Arkiv. Hertil kommer flere lokalarkiver, der deltager ved at transskribere deres egen protokoller som en del af de lokale samarbejder. Søren Bitsch orienterede om, at projektets kommunikation frem til forsommeren vil handle om at dele erfaringer, invitere til uddeling af credits og til at dele foreløbige resultater og modeller. Herefter kan det forventes, at der kommer fokus på deadline for at melde sig til projektet, og hvilke forventninger og krav der er til deltagelsen i afslutningsfasen. Er man ikke med endnu i projektet, men overvejer at komme det, skal man med andre ord til at bestemme sig.

6. Udvikling af ODA's hjemmeside

- a. *Hjemmesiden er oprettet – den videre udvikling og drift*: Intet nyt. Punktet falder ud som fast dagsordenspunkt.

7. Samarbejdsaftale med SLA

- a. *Beslutning/orientering*: Formanden følger op på at tage kontakt til SLA.
- b. *Opfølgning*: Se ovenfor.

8. Nyt fra netværk

- a. E-arkivering
 - i. *Beslutning/orientering*: Intet nyt udover, at der er indkaldt til kommende netværksmøde 8. marts 2023.
 - ii. *Opfølgning*: Intet.
- b. Formidlingsnetværket
 - i. *Beslutning/orientering*: Intet nyt.
 - ii. *Opfølgning*: Intet nyt.
- c. *Jf. pkt. 1*: Dansk Standard inviterer til deltagelse i det danske udvalg for bevaring af digitale informationer (S-881). Prisen vil ligge i nærheden af 16.000 kr., som bestyrelsen vil være villig til at dække. Interesserede kan henvende sig til bestyrelsen.
 - i. *Opfølgning*: Charlotte skal have beskrevet muligheden og sendt ud til medlemmerne, i første omgang KOMDA og NEA-netværket.

9. Nyt fra repræsentationen i eksterne netværk og udvalg

- a. Privatarkivudvalget
 - i. *Beslutning/orientering*: Der er møde 20. februar, hvor et af punkterne er klimaindsamlingsprojektet. Arbejdsgruppen har fremlagt sit materiale for en række nøglepersoner. Der arbejdes med at søge fondsmidler til en projektleder til at koordinere indsatsen, der går på tværs af en lang række arkiver, KB og museer, og nøglepersonerne anbefalede at lægge ud med et pilotprojekt. Projektlederen kunne f.eks. ansættes ved et af stadsarkiverne, Aalborg blev drøftet, og Jesper Thomassen tilbød at være værtsinstitution.
 - ii. *Opfølgning*: Charlotte Voss vil gerne deltage på PAU-mødet under dette punkt.
- b. Landsforeningen til bevaringen af Foto og Film, LFF
 - i. *Beslutning/orientering*: Seminar afholdt om klima og den grønne omstilling. Samtidig blev der afholdt generalforsamling. Ny formand er Signe Trolle Gronemann, Københavns Stadsarkiv.
 - ii. *Opfølgning*: Intet.

10. Sekretariatet

- a. *Beslutning/orientering*: Sekretariatet takkes for en stor indsats i planlægningen af årsmødet.
- b. *Opfølgning*: Intet.

11. Tilskud af midler

- a. *Beslutning/orientering*: Ingen ansøgninger modtaget.

- b. *Opfølgning*: Medlemmer, der har modtaget tilskud, skal f.eks. give en rapport på et kommende årsmøde.

12. Regnskab og budget

- a. *Beslutning/orientering*: Kassereren har fremsendt foreløbigt regnskab.
- b. *Opfølgning*: Endeligt regnskab fremlægges for generalforsamlingen.

13. Medlemskaber

- a. *Beslutning/orientering*: Vores nye associerede medlem, Skive Byarkiv, vil gerne anvende mentorordningen. Arkivet vil om et år gerne optages som medlem. Arkivet er en del af det lokale museum.
 - i. *Opfølgning*: Bestyrelsen godkendte mentoraftalen, Randers vil være en oplagt mentorinstitution. Bestyrelsen inviterer arkivet til årsmødet.
- b. Gennemgå vilkårene for medlemskab, således som de fremgår af hjemmesiden ("God arkivskik"). Punktet var ikke blevet forberedt, men bliver stående til kommende møder.

14. Bestyrelsesarbejdet fremadrettet

- a. *Beslutning/ orientering*: Det blev aftalt at afholde et bestyrelsesseminar i indeværende år, 20.-21. november.
- b. Suppleanter, ikke drøftet.

15. Næste møde

- a. *Beslutning*: Venter med at fastlægge dette til efter generalforsamlingen.

16. Evt.

- a. I Rødovre oprettes et § 7-arkiv, og der ansættes en it-arkivar. Charlotte orienterer sekretariatet.
- b. Oplysninger om Greve skal evt. opdateres på hjemmeside. Tina orienterer sekretariatet.

Bilag 1.

Årsmødeprogram fremlægges på hjemmesiden.

Bilag 2

Til Datatilsynet (kopi)

Organisationen Danske Arkiver (ODA) fremsendte d. 26. oktober 2022 en række spørgsmål til Datatilsynet om den rette forståelse af bl.a. arkivlovens bestemmelser.

Efterfølgende er ODA blevet opmærksom på, at Datatilsynet d. 7. november 2022 har offentliggjort Retningslinjer for lokalarkivers behandling af personoplysninger <https://www.datatilsynet.dk/Media/638034275844404942/Retningslinjer%20for%20lokalarkivers%20behandling%20af%20personoplysninger.pdf>

Da retningslinjerne er relevante for flere af ODAs medlemmer, og i øvrigt berører nogle af de punkter, som ODA sendte til afklaring hos Datatilsynet, vil vi gerne supplere vores fremsendte spørgsmål med følgende kommentarer og spørgsmål:

1. ODA vil gerne takke Datatilsynet for at tage lokalarkivernes udfordringer med persondatabeskyttelse op. Det er positivt, at Datatilsynet medvirker til at skabe bedre retningslinjer og klarhed inden for et område, der i høj grad savner begge dele.
2. I retningslinjerne omtales muligheder for at lokalarkiver, der ikke er omfattet af arkivloven, kan behandle persondata. Det skal ske inden for databeskyttelseslovgivningens rammer. Som bekendt rummer den danske databeskyttelseslov en bestemmelse om, at loven og GDPR gælder for personer indtil 10 år efter deres død (§2, stk. 5). I retningslinjerne s. 5 og s. 6 ophæves denne bestemmelse imidlertid, idet retningslinjerne tillader at lokalarkiver frit kan behandle persondata, "når vedkommende, hvis oplysninger det drejer sig om, har været død i mindst 10 år **eller materialet er 75 år gammelt**" (vores fremhævnning).

ODA vil gerne bede Datatilsynet om en begrundelse for, at databeskyttelseslovgivningens bestemmelser ophører efter 75 år, idet dette ikke ses angivet i hverken databeskyttelsesloven eller databeskyttelsesforordningen.

ODA vil gerne bede Datatilsynet om en angivelse af hvor fristerne 20 og 75 år stammer fra, idet disse ikke ses angivet noget sted i arkivloven for private arkivalier. ODA antager, at fristen er hentet fra arkivlovens kapitel 6, §22 og §23. Imidlertid omhandler kapitel 6 kun tilgængelighed til offentlige arkivalier, ikke til private, ligesom det er uklart, hvorfor en frist fra arkivloven skulle blive gældende for lokalarkiver, der ikke er omfattet af arkivloven.

ODA vil gerne påpege, at tilgængelighedsfrister for privat arkivmateriale, der er afleveret til offentlige arkiver, behandles i arkivlovens kapitel 11, §46. Som det fremgår, fastsættes tilgængelighedsfristen efter aftale mellem den afleverende part og det modtagende arkiv. Aftales ingen særlig frist, er det det modtagende arkiv, der træffer afgørelse om tilgængelighed. Det er ODAs opfattelse, at de fleste kommunale arkiver i så fald anvender fristerne for tilgængelighed for offentlige arkivalier på de private arkivalier, dvs. typisk 20/75 år.

Er det Datatilsynets opfattelse, at såfremt der mellem den afleverende part og det modtagende, offentlige arkiv fastsættes en tilgængelighedsfrist, der er kortere end 75 år, vil databeskyttelsen ophøre ved udløbet af den kortere frist?

3. Forståelsen af hvad der udgør et register, og hvornår fysiske arkivalier udgør et register, er af største betydning for arkiverne. I retningslinjerne er angivet, at fysiske materiale skal være sorteret efter kriterier "der i sig selv ofte er personoplysninger", og senere som eksempel "kriterier relateret til en bestemt person [...] f.eks. fordi det er muligt at søge på vedkommendes navn".

I de tidligere fremsendte spørgsmål angav ODA nogle eksempler på fysiske sagsrækker, der muligvis kan udgøre et register. Som ODA anførte, vil et arkiv almindeligvis angive, hvilke kriterier en given række af arkivalier er henlagt efter, f.eks. efter efternavn, fødselsdato eller lignende. Men er arkiv vil almindeligvis ikke registrere hver enkelt sag med angivelse af personens efternavn eller fødselsdato. For at finde ud af, om der ligger en sag om en person, skal arkivaren derfor fortsat kigge i sagsrækken.

Er en arkivalierække af uens arkivalier henlagt efter angivne men ikke-søgbare kriterier et register? F.eks. personalesager henlagt efter efternavn, uden at hvert efternavn er registreret.

Det fremstår i retningslinjerne som om fysiske personer skal være direkte søgbare for at materialet kan anses for et register. Er det korrekt forstået? Dette fremgår af formuleringen ovenfor at kriterierne skal være relaterede til en bestemt person, ligesom det i forarbejderne til persondataloven blev nævnt, at registre var ordnede efter "kriterier vedrørende personer". ODA vil gerne høre Datatilsynets vurdering af, om registre ordnede efter kriterier, der ikke er persondata, er omfattet af databeskyttelseslovgivningen. Et sådan register kunne være ordnet efter ejendomsadresse, matrikelnumre eller bilregistreringer, og således give adgang til oplysninger om personer tilknyttet de enkelte ejendomme, matrikler eller biler. Men vil ikke være søgbart ud fra oplysninger om personerne selv.

4. I retningslinjerne fremstår det som lokalarkiver kun kommer i berøring med databeskyttelseslovgivningen, hvis de "digitaliserer materiale, der indeholder personoplysninger, modtager materiale digitalt eller registrerer metadata". Imidlertid indsamler og opbevarer lokalarkiver mange medlemsprotokoller for f.eks. fagforeninger og politiske partier. Disse udgør formentligt i sig selv et register med følsomme personoplysninger. Søgning på arkiv.dk kan desværre ikke skelne mellem offentlige og ikke-offentlige arkiver, men søgninger på 'fagforening*', 'parti*' 'socialistisk' og lignende giver tusindvis af resultater; en del af disse er lokalafdelinger indeholdende medlemsprotokoller. Så vidt ODA fortolker retningslinjerne er det ikke tilladt for lokalarkiver at indsamle egentlige, fysiske registre som medlemsprotokoller indeholdende følsomme oplysninger, uafhængigt af om protokollerne er digitalt søgbare eller ej.

Samtidigt er det uklart i retningslinjerne om registre over ikke-følsomme personoplysninger i alle tilfælde er tilladte. Datatilsynet henviser til ikke-følsomme eller i øvrigt særligt beskyttelsesværdige oplysninger og nævner som eksempler holdfotos, skolebilleder o.l., altså enkeltstående arkivalier, som ofte af arkiver påføres personoplysninger, som Datatilsynet vurderer kan behandles ud fra en interesseafvejning.

Det fremgår dog ikke af retningslinjerne om egentlige registre over ikke-følsomme personoplysninger er tilladte på samme grundlag. Søgninger på arkiv.dk viser tusindvis af registreringer af 'medlemsbog', 'medlemsprotokol*', 'register' og lignende. Ud over de oven for nævnte fagforeninger og politiske foreninger indsamles og bevares medlemsprotokoller fra diverse gymnastik-, idræts- og spejderforeninger, lokale interessegrupper som Ældresagen og Danmarks Naturfredningsforening og andre typer af private sammenslutninger. Kan registre over medlemskab af foreninger, der som udgangspunkt ikke indeholder følsomme personoplysninger, i alle tilfælde behandles alene på grundlag af en interesseafvejning til fordel for lokalarkivet?

